7/14315, 14316, 14317, 14318, 14319, 14320
14321, 14322, 14323

T.C.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-211-2116 .06.2006
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

13 HAZİRAN

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 25.05.2006 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-21274 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Denizli Milletvekili Ümmet KANDOĞAN'a ait 7/14315, 7/14319, Denizli Milletvekili Mustafa GAZALCI'ya ait 7/14316, İzmir Milletvekili Erdal KARADEMİR'e ait 7/14317, Tokat Milletvekili Orhan Ziya DİREN'e ait 7/14318, Adana Milletvekili Atilla BAŞOĞLU'na ait 7/14320, İzmir Milletvekili Hakkı ÜLKÜ'ye ait 7/14321, Çanakkale Milletvekili Ahmet KÜÇÜK'e ait 7/14322, Balıkesir Milletvekili Turhan ÇÖMEZ'e ait 7/14323 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:
1) Görüş 7/14315, 7/14319 (3 sayfa)
2) Görüş 7/14316 (2 sayfa)
3) Görüş 7/14317 (4 sayfa)
4) Görüş 7/14318 (2 sayfa)
5) Görüş 7/14320 (1 sayfa)
6) Görüş 7/14321 (1 sayfa)
7) Görüş 7/14322 (2 sayfa)
8) Görüş 7/14323 (2 sayfa)

Eskişehir Yolu 9 km. 06530 Lodumlu/ ANKARA
Tel: (0312) 287 33 60-69 Fax: (0 312) 285 69 37
e-posta: skeskin@tarim.gov.tr Elektronik Ağ: www.tarim.gov.tr
Ayrıntılı bilgi için irtibat:S.KESKİN Mühendis

7/14323

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
Esas No : 7/14323

SORU 1) Türkiye'de toplam kaç üründe Genetiği Değiştirilmiş Organizma (GDO) kullanılıyor? Bunların sayısını tam olarak bilmek sizce mümkün mü? Bunun kati denetim raporları var mıdır? 800 civarında üründe GDO kullanıldığı bilgisi sizce gerçeği yansıtıyor mu?

SORU 2) Türkiye 2005 yılında ne kadar pamuk, soya, kanola ve mısır ithal etmiştir? Bu ürünlerin her birinin, ithal edildiği ülkelerin ilk beşi hangileridir? Bu ürünler ithal edilirken, GDO denetimleri sadece beyana göre mi yapılmaktadır? Yoksa ithal edilen bu ürünlerin GDO denetimleri özel bazı tahlil ve tetkiklere dayandırılıyor mu? Eğer böyle yapılıyorsa hangi yöntemler uygulanıyor?

CEVAP 1-2) 2005 yılında gıda maddesi veya gıda sanayi hammaddesi olarak kullanılmak üzere; 88.674 ton mısır, 48.331 ton soya ve 8.647 ton kanola ithal edilmiştir. Mısır ithalatı başta Arjantin olmak üzere Macaristan, Ukrayna, Romanya, Moldovya ve ABD'den, soya ithalatı sırasıyla Ukrayna, ABD, Arjantin, Belçika, Romanya ve Sırbistan-Karadağ'dan, kanola ithalatı ise sadece Ukrayna'dan gerçekleştirilmiştir.

GDO'lu ürünler için gerek iç piyasada gerekse ithalat aşamasında buna ilişkin özel bir kontrol yapılmamaktadır. Ancak, bugüne kadar etiketlerinde genetik olarak değiştirilmiş organizma bulunduğuna dair beyan edilen ürünlerin ithalatına izni verilmemiştir.

Ülkemizde denemelere alınmasına izin verilen Mısır ve Pamuk çeşitleri "Transgenik Kültür Bitkilerinin Alan Denemeleri Hakkında Talimat" kapsamında yürütülmektedir. Bu ürünlerden toplam ithalatına izin verilen tohumluk miktarı yaklaşık 500 kg civarındadır. Denemeler, yalnızca Bakanlığımıza bağlı Araştırma Enstitülerinde ve kontrollü şartlar altında yürütülmektedir.

SORU 3) Dünyada GDO'lu üretimin % 99'unun ABD, Arjantin, Kanada ve Çin tarafından yapıldığı bilgisi doğru mudur?

CEVAP 3) James, C. ISAAA Briefs, 2002 kaynağına göre; Dünyadaki transgenik bitkilerin toplam ekim alanlarının % 72'si ABD'de, % 17'si Arjantin'de, % 10'u Kanada'da, % 1'i Çin'de, ve % 1'den daha azı da diğer 8 ülkede (Avustralya, Güney Afrika, Meksika, İspanya, Fransa, Portekiz, Romanya ve Ukrayna) bulunmaktadır.

SORU 4) Ülkemizde tüketilen, bisküvi, kraker, kaplamalı çerez, puding, bitkisel yağ, bebek maması, şekerleme, çikolata, gofret, hazır çorba vs gibi ürünlerde GDO kullanılıp kullanılmadığının araştırmasını Bakanlık olarak yapıyor musunuz? Yaptıysanız sonuçları nelerdir? Sizce bu ürünlerde GDO kullanılıyorsa ambalajlarında belirtilmesi gerekmez mi? Bu konuda bir çalışmanız var mı?

CEVAP 4) Bakanlığımıza bağlı Ankara İl Kontrol Laboratuar Müdürlüğünde bir bölüm oluşturularak Genetiği Değiştirilmiş Organizma analizlerinin metot uygulama çalışmaları tamamlanmış olup, GDO tanımlama testi, GDO saptama testi, GDO miktar tayini gibi

analizler yapılabilmektedir.

GDO'lu ürünlerin gıda ve yem olarak kullanımı hususunda, ülkemizin taraf olduğu Cartegena Biyogüvenlik Protokolü dışında yasaklayıcı veya serbest kılıcı herhangi bir yasal düzenleme bulunmamakla birlikte, konu ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Tüketicinin bu konuda bilinçlenmesi, korunması ve tercih hakkına sahip olması için, hazırlanan yasa taslağında etiketleme konusu özellikle ele alınmıştır.

SORU 5) Ulusal Biyogüvenlik Yasasının çıkarılması için bir çalışmanız var mı? Eğer böyle bir çalışmanız varsa neleri öngörüyorsunuz?

CEVAP 5) GDO'ların olası risklerine karşı çevrenin ve biyolojik çeşitliliğin korunmasını sağlamak üzere, bu konuda bağlayıcı güç taşıyan ilk uluslararası Belge olan **"Cartagena Biyogüvenlik Protokolü"** ülkemizde 24 Ocak 2004 tarihinde 4898 Sayılı Kanun ile yürürlüğe girmiştir. "Ulusal Biyogüvenlik Kanun Taslağı" Cartagena Biyogüvenlik Protokolü de dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Kanun taslağı ile modern biyoteknoloji kullanılarak elde edilen genetik yapısı değiştirilmiş organizmalar ve ürünleri ile ilgili faaliyetleri düzenlemek, denetlemek, izlemek üzere biyogüvenlik sistemini kurmak, geliştirmek ve uygulanmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

SORU 6) Irak'ın Kuzeyinde özellikle Dicle havzasında GDO'lı üretim çalışmaları yapıldığına dair bilginiz var mı?

SORU 7) Böyle bir çalışma, Türkiye'yi nasıl etkiler? Özellikle GAP Bölgesinde ekilen ürünlerin genetik yapılarına etki yapabilir mi? Bu konudaki öngörünüz ve vizyonunuz nedir?

CEVAP 6-7) Bu konuda herhangi bir duyum bulunmamakta olup, Ülkemizde GDO'lu ürünlerin ekimi yapılmamaktadır.